

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ, 12 го Декабря. — 1839 — Wilno. Wtorek. 12-go Grudnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 2 Декабрл.

Государя Императора Высочайше повелѣть со-
звѣтовалъ: по случаю кончины Его Величества Ко-
роля Датскаго, надолжить при Высочайшемъ Дворѣ
трауръ на двадцать четыре дня, съ обыкновенными
раздѣленіями, начавъ оный со 2 числа сего Декабря.

Высочайшій Указъ данный Правительству-
ющему Сенату Ноября 10. — „Бышлаго Председа-
телю Виленской Палаты Уголовнаго Суда, а нынѣ состо-
ящаго въ звѣнїи Старшаго Члена устроенной въ
Виленской губерїи прѣготовительной Комиссїи
для прїема Государственныхъ Имуществъ въ новое
Управленіе, Коллежскаго Советника *Калкати*на, въ
возданїе ревностной его службы, Начальствомъ за
свидѣтельствоанной, Всемилостивѣйше жалуемъ, со-
гласно особому удостоенію Комитета Министровъ,
въ Статскіе Советники.“

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: призывать Луціана *Миланта*, Римскимъ Консуломъ въ Одессѣ.

— Высочайшими Приказами, 21 го Нября, бывшій Митавскій Комендантъ, состоящій по Арміи Генераль-Маіоръ *Бусовъ*, уволенъ отъ службы, съ мундиромъ и пенсіономъ полного олада, опредѣленнаго Уставомъ 6-го Декабря 1827 года.

— Высочайшими Приказомъ, 23-го Ноября, состоящій при Министерствѣ Внутреннихъ Дѣлъ, числящійся по Кавалеріи Генераль-Майоръ *Власовъ 2 й*, назначенъ Военнымъ Губернаторомъ Г. Саратова и Саратовскій Гражданскій Губернаторомъ, на мѣсто Генераль-Майора *Бибикова 2 го*.

— Высочайшими Приказомъ, 27 го Ноября, назначены: Начальникомъ О одного Артиллерійскаго Парка, Генераль-Маіоръ *Ивинъ*, Начальникомъ 5-й Артиллерійской Дивизіи, и Командиръ 10-й Артиллерійской Бригады, Полковникъ *Леманъ 3 й*, Начальникомъ О одного Артиллерійскаго Парка, съ состояніемъ по Артиллеріи.

— Начальник Отдѣленія перваго Департамента Государственныхъ Имуществъ, Коллежскій Совѣтникъ Ганзъ, (6 Новб.) Всемогущаѣмъ пожалованъ въ Статскіе Совѣтники.

— По Высочайшему Его Императорскаго Величества повелѣнію, въ 26 й день Ноября послѣдовавшему, увольняются отъ службы, по болѣзни: Корпуса Инженеровъ Путей Сообщенія Генераль-Маіоръ *Ле-езе*, съ мундиромъ и на основаніи Устава о пенсіяхъ 6 го Декабря 1827 года, съ пенсіономъ полнаго оклада; Полковникъ *Стахановъ*, Генераль-Маіоромъ, съ мундиромъ и пенсіономъ одной трети оклада; и Строительнаго Отряда Путей Сообщенія Подполковникъ *Башуцкій*, Полковникомъ, съ мундиромъ и пенсіономъ одной трети оклада.

— В Имennemъ Его Императорскаго Величества Высочайшемъ Указѣ, даннымъ Правительствующему Сенату, въ 1-й день сего Ноября, за собственноручными Его Величества подписаніемъ, изображено: „Прізнавъ за благо утверждать предѣлаемое

WIADOMOŚCI

Sankt-Petersburg,

CESARZ JEGO MOŚĆ NAJWYŚSZĄ, na
powodu śmierci Najjaśniejszego Króla, przy-
wziąć u Najwyższego Dworu Zarząd, wadzie-
ścia cztery dni, ze zwyczajnymi podziałami, zaczyna-
jąc od dnia 2-go teraźniejszego grudnia.

Najwyższy Ukaz do Rządzącego Senatu, dnia 10-go Listopada: — „Byłego Prezydenta Iłhy Wileńskiej Sądu Kryminalnego, a teraz Starszego Członka ustanowionej w Gubernii Wileńskiej Komisji przygotowawczej do przyjęcia majątkow Państwa pod nowy Zarząd, Radcę Kolegialnego *Kalkatina*, w nadgodę gorliwej służby, przez Zwierzchność zaświadczonej, Najłaskawiej mianujemy Radcą Stannu, zgodnie ze szczególnym przyznaniem przez Komitet Ministrów.“

— Cesarz Jęgo Mość, pę nastalęm postanowieniu Komitetu PP. Ministów, Najwyżej rozkazać raczyt: uznawać Lucyana *Milanta*, Konsulem Rzymskim w Odessie.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 21go Listopada, były Komendant Nitawy, liczący się w Armii Jenerał-Major *Busow*, uwolniony ze służby, z mundurem i pensją zupełnego wyznaczenia, podług ustawy 6 go Grudnia 1827 roku.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 23go Listopada, zostający przy Ministerium Spraw Wewnętrznych, liczący się w Kawalerji Generał Major *Własow* 2-gi, nazuaczony Wojennym Gubernatorem m. Saratowa, i Saratowskim Gubernatorem Cywilnym, na miejsce Je-
nerał Majora *Bilibkowa* 2-go.

— **Pierz** Najwyższy Rozkaz Dzienny 27-go Listopada, naznaczeni: Naczelnik Obłężniczego parku Artylleryi, Generał Major *Iwin*, Naczelnikiem 5-tej dywizyi Artylleryjskiej, i Dowódca 10-tej brygady Artylleryjskiej, Półkownik *Lehmann* 3 ci, Naczelnikiem Obłężniczego parku Artylleryi, z liczeniem się w Artylleryi.

— Naczelnik Oddziału pierwszego Departamentu Dóbr Państwa, Radzca Kollegialny *Gaz.* 6 Listopada, Naj-
kaskawiej mianowany Radzca St. nu.

— Przez Najwyższy Jego Cesarskiej Mości rozkaz, dnia 26 Listopada nastąpi, uwolnieni zostali ze służby, z przyczyny choroby: Generał-Major Korpusu Inżynierów dróg komunikacyi *Reeze*, z mundurem i na podstawie Ustawy o pensyach z dnia 6 go Grudnia 1827 go roku, z pensją zupełnego wyznaczenia; Półkownik *Stachanow*, Generał-Majorem z mundurem i pensją jednej trzeciej wyznaczenia; i oddziału Budowniczego Dróg Komunikacyi Podpółkownik *Baszucki*, Półkownikiem, z mundurem i pensją jednej trzeciej wyznaczenia.

— W Imiennym Jego Cesarskiej Mości Najwyższym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi, w dniu 1-m tegoż miesiąca Listopada, a własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem wyrażono: „Przykazujemy zatem, aby, utwierdzić przedstawioną przez Ministra Narodowego

Министромъ Народнаго Просвѣщенія и рассмотрѣнное въ Государственномъ Совѣтѣ Положеніе о Геродоскихъ Начальныхъ Училищахъ въ Москвѣ, и препроводя оное у сего въ Правительствующій Сенатъ, Повелѣваемъ къ приведенію оного въ исполненіе учинить надлежащее распоряженіе.

— Въ Именномъ Его Императорскаго Величества Высочайшемъ указѣ, данномъ Правительствующему Сенату въ 20 день минушаго Ноября за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, изображено:

„Желая доставить юношеству Царства Польскаго надлежащія средства къ умственному и нравственному его образованію, наравнѣ съ юношествомъ прочихъ частей Имперіи, и вмѣстѣ съ симъ согласить во всѣхъ отношеніяхъ ходъ пріуготовительнаго ученія для вступленія воспитанниковъ учебныхъ заведеній Царства въ университеты Русскіе, Мы возложили на Намѣстника Царства и на Министра Народнаго Просвѣщенія въ Имперіи опредѣлить на одообразныхъ и твердыхъ началахъ мѣры, имѣющія цѣлью распространить и на Царство попеченія и выгоды которыми отечественное юношество пользуется въ заведеніяхъ Имперіи.

„Въ свѣдѣніе сего, утвердивъ представленное Намъ особое положеніе, Мы признали за благо, на основаніи оного, образовать изъ находящихся въ Царствѣ Польскомъ ученыхъ и учебныхъ заведеній Варшавскій Учебный Округъ и причислить оный къ Министерству Народнаго Просвѣщенія на главныхъ началахъ въ Имперіи по сей части существующихъ и подлѣ совокупнымъ наблюденіемъ Намѣстника Царства и Министра Народнаго Просвѣщенія Имперіи.

„Правительствующій Сенатъ не оставить по сему надлежащее распоряженіе.“

Его Императорскаго Величества, по положенію сего, Высочайшемъ указѣ, данномъ минушаго Сентября Высочайшимъ повелѣніемъ, означены: въ повелѣніи 2 пункта 1-го пункта къ 1892 ст. продолженія Свода пенсіоннаго устава, принять въ руководствѣ для единообразнаго по всемъ обстоятельствамъ исполненія, что постановленное въ семъ пунктѣ правило, по коему семейства чиновниковъ, оставившихъ службу до изданія устава 6 Декабря 1827 года и умершихъ послѣ того, не пользуются правомъ на пенсію и пособія по правиламъ сего устава, при назначеніи пенсій по сему уставу, относятся къ семействамъ такихъ чиновниковъ, кои находились въ отставкѣ безъ пенсій; семейства же чиновниковъ, умершихъ въ отставкѣ съ пенсіею, не входя въ соображеніе службы сихъ чиновниковъ, опредѣляются на основаніи 1428 ст. Свода пенсіоннаго устава слѣдующія по закону части въ пенсію, коимъ пользовались въ отставкѣ мужья, или отцы ихъ.

Оренбургъ, 20 го Ноября

Разбой, въ теченіе многихъ лѣтъ производимый Хивинцами на границахъ Имперіи, притѣсненія и насилия, которыя причиняютъ они нашимъ караваемъ и купечеству, доведенные, въ послѣднее время, до крайности, вынудили Правительство къ принятію наконецъ рѣшительныхъ мѣръ для обузданія ихъ своевольства. На сей конецъ посланы въ Хиву отряды войскъ, дабы прекратить сіи безпорядки, освободить Русскихъ плѣнныхъ, содержащихся тамъ въ неволѣ, и оградить спокойствіе и безопасность подданныхъ Имперіи. Начальство надъ сими отрядами Его Императорскому Величеству благоугодно было вѣрить Генералъ-Лейтенанту Перовскому, и вчерашняго числа онъ выступилъ изъ Оренбурга, направляясь къ предѣламъ Хивы. Предъ выходомъ изъ Оренбурга имъ слѣдующая декларация, въ которой изложены причины и цѣль настоящей экспедиціи.

Декларация.

Съ давняго уже времени вниманіе Правительства устремлено на враждебныя противъ Россіи расположенія Ханства Хивинскаго. Прилегалъ къ степнымъ подвластнымъ Имперіи Киргизъ-Кайсаковъ, Хива, въ продолженіе многихъ лѣтъ, безпрерывными дерзостными поступками оказываетъ явное неуваженіе къ державѣ, съ которою имѣла всегда торговныя сношенія.

Торговля съ Россіею доставляла Хивѣ необходимыя средства для ея существованія. Хивинцы постоянно пользовались у насъ важными выгодами и правами на равнѣ съ торговцами прочихъ областей Средней Азіи; и за все сіе Хива платитъ намъ однимъ вѣроломствомъ. Съ безпримѣрнымъ дерзостіемъ она нарушаетъ ежедневно спокойствіе племенъ, кочующихъ близъ ея предѣловъ, преграждаетъ торговлю съ нами сообщенія прочихъ Азіатскихъ владѣній, останавливаетъ идущіе въ Россію и возвращающіеся изъ оной Бухарскіе караваны, облагаетъ ихъ медонѣрною пошлиною, насильственно принуждаетъ

Освѣщенія и разpatrzoną w Radzie Państwa Ustawę Miejskich Szkół Początkowych w Moskwie, i przesylając ją przy tém do Rządzącego Senatu, Rozkazujemy o koło przywiedzenia jej do wykonania, uczynić stosowne rozporządzenie.

— W Imiennym Jego Cesarskiej Mości Najwyższym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi, w dniu 20-m zeszłego Listopada, z własnoręcznym Najjaśniejszego Pana podpisem, wyrażono:

„Pragnąc podać młodzieży Królestwa Polskiego potrzebne środki do umysłowego i obyczajowego kształcenia się, zarówno z młodzieżą innych części Imperii, i obok tego pogodzić we wszystkich względach bieg nauk przysposabiających dla wejścia wychowanków szkolnych zakładów Królestwa do Uniwersytetów Rosyjskich, poleciliśmy Namiestnikowi Królestwa i Ministrowi Narodowego Oświecenia w Cesarstwie ułożyć na jednakiach i gruntownych zasadach środki, mające za cel rozciągnąć i na Królestwo pieczę i wygodę, których ojczysta młodzież używa w zakładach Imperii.

„Na skutek tego, utwierdziwszy przedstawione Nam osobne urządzenie, Uznaliśmy za dobrą, na jego podstawie, utworzyć ze znajdujących się w Królestwie Polskim szkolnych i naukowych zakładów, wydać E. dukacyjnę Warszawską i przyłączyć go do Ministerium Narodowego Oświecenia na głównych zasadach tej gałęzi w Imperium istniejących i pod łącznym dozorem Namiestnika Królestwa i Ministra Narodowego Oświecenia Imperii.

„Rządzący Senat nie zaniecha uczynić należytego w tej rzeczy rozporządzenia“ (G.S.P.)

— Jego Cesarska Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu P.P. Ministrów, w dniu 27-m zeszłego Września, Najwyżej rozkazać raczył: na objaśnienie 2-go punktu 1szej uwagi do art. 1392 dalszego ciągu Połączenia Ustaw o pensyach, przyjąć ku przewodnictwowi dla jednostajnego we wszystkich władzach wykonania, że postanowione w tym punkcie prawidło, podług którego familie urzędników, którzy opuścili służbę przed nastaniem ustawy 6-go Grudnia 1827 roku i zmarłych potem, nie korzystają z prawa do pensyi i wspomnienia podług prawideł tej ustawy, przy назначeniu pensyi podług tej ustawy, odnosi się do familie takich urzędników, którzy znajdowali się w odstawce bez pensyi; familie zaś urzędników, zmarłych w odstawce z pensyą, nie wchodząc w rozpoznanie służby tych urzędników, назначają się na osnowie art. 1428 Połączenia Ustaw o pensyach przypadające podług prawa części pensyi, którą pobierali w odstawce mężowie, albo ojcowie ich. (G. S.)

Orenburg, dnia 20 go Listopada.

Rozboje, w przeciągu lat wielu popełniane przez Chiwińców na granicach Państwa, uciemiężenia i gwałty domierzone przez nich naszym karawanom i kupcom, doprowadzone, w ostatnich czasach, do ostateczności, zmusiły Rząd do przedsięwzięcia nakoniec stanowczych środków dla pościągnięcia ich swawoli. Tym końcem, postany został do Chiwy oddział wojsk, ażeby położyć koniec tym nieporządkom, odzyskać pojmanych Rosyan, trzymanych tam w niewoli, i zapewnić spokojność i bezpieczeństwo poddanym Państwa. Dowództwo nad tym oddziałem podobno się Jego Cesarskiej Mości powierzyć Generałowi Porucznikowi Perowskiemu, który dnia wczorajszego wyruszył z Orenburga, biorąc kierunek ku granicom Chiwy. Przed wyjściem wydana przezeń została poniżej tu umieszczona deklaracya, w której objęte są przyczyny i cel tej wyprawy.

Декларация.

Od dawnego już czasu uwaga Rządu zwróconą była na nieprzyjacielskie przeciwko Rosyi skłonności Chaiństwa Chińskiego. Granicząco ze stepami podległych Państwu Kirgis Kajsaków, Chiwa, w przeciągu lat wielu, nieustannemi zuchwałemi postępami jawnie okazuje swe niepoważenie dla Mocarstwa, z którym zawsze miała związki handlowe.

Handel z Rosyją dostarczał Chiwie istotnie potrzebne środki dla jej egzystencji. Chiwińcy stale mieli od nas ważne korzyści i używali praw zarówno z handlującymi innymi krajami Azji środkowej, za co wszystko Chiwa odpłaca się nam samém wiarolomstwem. Z bezprzykładnem zuchwalstwem narusza codziennie spokojność plemion, koczujących w bliskości jej granic, przeszkadza handlowi z nami innym krajom Azji, zatrzymuje idące do Rosyi i powracające z niej karawany Bucharckie, nakłada na nie opłaty niezmiernie, gwałtem przymusza do jechania przez swą ziemię, gdzie samowolnie i bez żadnego prawa za-

заходить въ свои владѣнія, гдѣ произвольно и безъ всякаго права отбирается отъ беззащитныхъ купцовъ значительная часть ихъ товаровъ. Наглость Хивинцевъ простирается еще далѣе: не только Бухарскіе караваны идущіе въ Россію, но даже караваны собственно Россійскіе не могутъ безопасно проходить чрезъ степи. Такъ, снаряженный въ Оренбургъ караванъ, состоявшій изъ товаровъ нашихъ купцовъ, былъ совершенно разграбленъ высланными изъ Хивы вооруженными полчищами. Ни одинъ Русскій торговецъ не можетъ пожелать посылать въ Хиву безъ опасенія лишиться жизни, или подвергнуться заточенію. Хивинцы дѣлаютъ частыя выѣзды на отдаленныя отъ линіи Киргизовъ, поступившихъ еще при Абулхаиръ Ханъ въ подданство Россіи, разоряютъ ихъ аулы, обременяютъ разными поборами, волнуютъ ихъ противъ законной власти, дѣлать убійства непокорнымъ, и наконецъ, къ довершенію всѣхъ своихъ преступныхъ дѣйствій, явно задерживаютъ въ Хивѣ множество Русскихъ, томимыхъ тамъ въ жестокомъ рабствѣ. Число сихъ несчастныхъ ежегодно увеличивается; по извѣстіямъ Хивинцевъ, дѣлаются, на Каспійскомъ Морѣ, и въ иныхъ мѣстахъ, безпрестанныя нападенія на мирныхъ и беззащитныхъ промышленниковъ, которыхъ увлекаютъ въ Хиву и повергаютъ тамъ въ тяжкую неволю.

Бѣдственная судьба сихъ несчастныхъ не могла не обратить вниманія нашего Правительства, поставившаго одною изъ священныхъ обязанностей огражденіе спокойствія и безопасности подданныхъ Имперіи. Но великодушіе, съ какимъ оно предвзрѣло Хивинцевъ о неминуемыхъ послѣдствіяхъ преступныхъ ихъ дѣйствій, не имѣло успѣха. Они не выжили сдѣланныхъ имъ внушеній; они не постигли снисходительности Россіи къ заблужденію. Напротивъ того, они возмечтали, что хищничества ихъ останутся безъ всякаго взысканія. Въ этой самонадѣянности они дерзнули построить въ своихъ предѣлахъ, близъ караваннаго пути, ведущаго въ Бухару, двѣ крѣпости, дабы съ большею наглостію и безоглядностью притѣснять торговцевъ; они усилили свои преступныя наѣзды и грабежи, и въ болѣе еще степени стали упорствовать въ непримиримой враждѣ своей противъ Россіи.

Надлежало принять мѣры, болѣе сообразныя съ ихъ понятиями. Испытано было еще послѣднее средство къ ихъ вразумленію: прибывшіе въ Россію Хивинскіе торговцы были задержаны на линіи, и условіемъ ихъ освобожденія объявлено немедленное возвращеніе Русскихъ невольниковъ и прекращеніе всякихъ непріязненныхъ поступковъ. Но и сія мѣра оказалась неэффектительною. Послѣ трехлѣтняго ожиданія, едва сто человекъ возвращены въ Россію, между тѣмъ, какъ вышнему весной захвачено вновь на одномъ Каспійскомъ Морѣ до двухъ сотъ рыбопромышленниковъ.

Наконецъ истощились все средства убѣжденія. Охраненіе выгодъ Россіи, безопасность ея торговли, спокойствіе ея вѣроподданныхъ — все требуетъ нынѣ мѣръ болѣе рѣшительныхъ, болѣе надежныхъ; того же требуетъ и самое достоинство Имперіи.

Сія справедливая и основательная уваженія побудили Государа Императора повелѣть отправить военный отрядъ противу Хивы, дабы силою оружія обезпечить на будущія времена права и пользы Россійскихъ подданныхъ, положить конецъ грабежамъ и насиліямъ, избавить томимыхъ въ Хивѣ невольниковъ, внушить должное уваженіе къ имени Русскому, и упрочить то вліяніе, которое неоспоримо принадлежитъ Россіи, и которое одне можетъ служить залогомъ сохраненія мира въ сей части Азіи.

Такова цѣль предпринимавшей противу Хивы военной экспедиціи. Лишь только цѣль сія будетъ достигнута, и утвердятся въ Хивѣ новый порядокъ вещей, соответствующій взаимнымъ пользамъ Россіи и смежныхъ съ нею областей Азіатскихъ, то согласно съ Высочайшею волею Государа Императора, посылаемый отрядъ войскъ возвратится въ предѣлы Имперіи. (С. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 7 Декабря.

Баварскій посланникъ при здѣшнемъ дворѣ, Графъ Ламбургъ, былъ у Короля на прощальной аудіенціи и имѣлъ честь представить Е. В. отъ имени своихъ грамоты. (О. Г. Ц. П.)

9-го Декабря.

При здѣшнемъ дворѣ, наложено трауръ на три недѣли, по поводу смерти Датскаго Короля. (G. C.)

ВІАДОМОСТІ ЗАГРАНИЧНЕ.

Р о с с і я.

Берлинъ, 7-го Граднія.

Крѣль издѣлилъ послѣднее пожеланіе Послові Баварскому при тудежымъ дворѣ, Нг. Luxburg, и разчитъ од него прійячъ одволуячъ го писмо. (G. R. K. P.)

Дня 9.

Дворъ тудежы прійячъ на 3 tygodnie іакобъ по Крѣлу Душкимъ. (G. C.)

А В С Т Р И Я.

Вѣна, 3-го Декабря.

Императоръ благоволилъ назначить нѣсколькихъ Епископовъ, по Греко-латинскому вѣроисповѣданію. (G.C.)

Ф Р А Н Ц І Я

Парижъ, 2-го Декабря.

Нѣсколько дѣтъ тому назадъ Палата Депутатовъ возложила на Министра Юстиціи обязанность учредить Коммисію для разсмотрѣнія и исправленія правилъ къ руководству публичныхъ нотаріусовъ. Въ исполненіе сего Великій Хранитель печати Г-нъ Тестъ учредилъ вышеозначенную Коммисію, которая приступила уже къ своимъ занятіямъ. Нотариусъ Эрекаго и Дуарскаго Департаментовъ, отправивъ къ Королю депутацию съ адресомъ, въ коемъ проситъ, чтобы правила, коими они до сихъ поръ руководствовались, не были изменены. Король далъ депутатамъ отвѣтъ, который приведенъ въ журналахъ различными образомъ. Вотъ что пишутъ по этому случаю въ Монитерѣ: „Въ нѣкоторыхъ журналахъ помѣщено, не сообразно вѣрно отвѣтъ Короля депутации нотаріусовъ. Король изъяснилъ ей сожалѣніе свое, что представилась необходимость разсмотрѣть это дѣло, но присовокупилъ притомъ, что троекратно объявленное палатой Министру Юстиціи желаніе, возлагаетъ на него обязанность заняться сими предметомъ, но что при всемъ томъ Е. В. совершенно согласенъ съ Министромъ, чтобы преислущества дарованныхъ нотаріусамъ постановленій 1816 года сохранили прежнюю свою силу, и что въ этомъ отношеніи имъ нечего опасаться. Мы можемъ поручиться (пишутъ въ Монитерѣ), что Король не сказалъ ни одного слова, которое могло бы оправдать слухи, что Е. В. не доволенъ дѣйствіями Великаго Хранителя печати.“ Далгомъ считаемъ присовокупить еще, что въ журналахъ, въ коихъ обыкновенно съ такою поспѣшностію сообщаютъ предположенія о перемѣнѣ Министровъ, извѣщаютъ теперь, что Г-нъ Тестъ вышелъ въ отставку.

— Въ нѣсколькихъ журналахъ писали, что многія лица живущія на улицѣ Монпансье арестованы; но въ *Gazette des Tribunaux* опровергаютъ эти слухи. Полиція еще не открыла злоумышленника. Обыски въ домахъ продолжаются. Недавно осматривали квартиры Г-на Ломбарти и Г-жи Гордонъ, замѣшанныхъ въ Страсбургскомъ заговорѣ.

— Молодая дѣвушка, Марія Лапипъ, влюбилась въ Герцога Орлеанскаго и въ сладостіе этой странной любви помѣшалась въ умъ. Она прекратилась недавно во дворецъ, съ тѣмъ, чтобы просить согласія Короля и Королевы на бракъ ея съ Герцогомъ. Ея отвезли въ домъ сумасшедшихъ, а Герцогъ Орлеанскій назначилъ ей небольшую пенсію, что вѣроятно подаетъ многимъ Парижскимъ дѣвушкамъ поводъ слѣдовать ея примѣру.

— Король издалъ постановленіе о постройкѣ протестантской церкви въ Алжирѣ, гдѣ поселилось много протестантовъ, число коихъ простирается до 2,000 человекъ, за исключеніемъ Французскихъ уроженцевъ, и считая только выходцевъ изъ Алыаса и Швейцаріи.

5 Декабря.

На Африканскія владѣнія израсходовано уже Франціею 400 милліоновъ франковъ; говорятъ, что Министры намѣреваются требовать еще отъ палаты 150 милліоновъ, какъ на военные издержки, такъ и на постройку казармъ для войскъ.

— Въ Парижскомъ Монитерѣ пишутъ слѣдующее: „Въ Африкѣ возгорѣлась война. Французское правительство приняло мѣры совмѣстныя съ достоинствомъ Франціи. Сдѣланы распоряженія объ отправленіи къ Африканскимъ войскамъ подкрѣпленій, какъ то: людей, лошадей и военныхъ припасовъ, и въ скоромъ времени будетъ сформированъ 25-тысячный отрядъ. Въ то же время будетъ отправленъ посланникъ къ Мароккскому Императору, съ требованіемъ, чтобы онъ прервалъ всѣ свои сношенія съ Абд-эль-Кадеромъ, или открыто объявилъ себя противникомъ Франціи, которая съ своей стороны, доставленіе оружія и военныхъ припасовъ, будетъ почитать объявленіемъ войны. Послѣ полученныхъ изъ Африки неблагоприятныхъ извѣстій, Маршалъ Султъ намѣревался просить о увольненіи его отъ должности Президента кабинета, и позволеніи сражаться въ Африкѣ; но Король отвѣчалъ ему, что услуги его будутъ полезны въ советѣ Министровъ, нежели на полѣ брани.“ (О.Г.Д.П.)

— Для Африканской арміи доставить покупкою 4000 быковъ и 1500 лошадей.

— Одинъ рыбакъ вытаскивалъ изъ Сены бомбу, по-

А В С Т Р И Я.

Віеденъ, 3-го Грудня.

Cesara raził mianować kilku Biskupów Grecko-latinickich. (G.C.)

Ф Р А Н Ц І Я

Парижъ, д. 2-го Грудня.

Отъ kilku lat Izba Deputowanych włożyła na Ministra Sprawiedliwości obowiązek ustanowienia Komisji, mającej przejąć i poprawić przepisy, dla notaryuszków wydane. Dopelniając woli Izby, wielki Pieczętnik Pan Teste, ustanowił wyżej wymienioną Komisję, która się pracami swemi już zajęła: notaryusze z Departamentu Eure i Loire, wybrali z grona swego deputacyą, w celu zaniesienia do podnóżka tronu adresu, w którym upraszają, aby dawna przepisy pomienionej instytucji, będącej podstawą publicznego porządku, naruszane nie były. Król udzielił deputatom odpowiedź, rozmaicie przez dzienniki przytaczaną; z tego powodu czytamy w Monitorze, co następuje: „Kilka dzienników umieściło niedokładnie odpowiedź Monarchy, daną deputacyi notaryuszków. Król jej oświadczył swoje ubolewanie, z powodu wywołania na plac pomienionego przedmiotu, ale zarazem dodał, że trzykrotnie izby życzenia, objawione Ministrowi Sprawiedliwości, włożyły nań obowiązek zajęcia się tém; że Król zgadza się zupełnie z Ministrem, aby przywileje, przyznane notaryuszom prawem z 1816 roku, w zupełności utrzymane były, i że, względem tego żadnej nie powinni mieć obawy. Możemy zaręczyć, iż Monarcha ani jednego nie wyrzekł słowa, któreby mogło dawać powód do pogłoski, jakoby z postępowania wielkiego Pieczętnarza nie był zadowolony.“ — Musimy jeszcze dodać, że dzienniki, skore do udzielenia publiczności swych wniosków o zmianie Ministrów, rozgłosily, że Pan Teste złożył swoje urządowanie.

— Kilka dzienników doniosło, że uwięziono wiele osób, mieszkających przy ulicy Montpensier; ale *Gazette des Tribunaux* zupełnie temu zaprzecza. Policya jeszcze sprawcy wybuchu nie wysledziła. Domy jednak ciągle przetrząsają, mianowicie zaś mieszkania P. Lombard i Pani Gordon, uwikłanych w proces Strażburski.

— Śloda dziewczyna, Marya Lapipe, zakochała się w Xięciu Orleanu i w skutku tej szczególnej miłości, wpadła w obłąkanie; niedawno wkradła się do zamku, w celu uproszenia Króla i Królowej, aby na jej związek z Xięciem przyzwolili. Zawieziono ją do domu obłąkanych, a Xięże Orleanu wyznaczył jej niewielką roczną płacę, co pewnie stanie się powodem dla Paryżanek do naśladowania postępków tej obłąkanej.

— Wybito postanowienie Królewskie, polecające wybudowanie kościoła protestanckiego w Algierze, dla licznej gminy tego wyznania, tam osiadłej. Nie licząc kilkuset Francuzów, mieszkających w Algierze i jego okolicy przeszło 2,000 protestantów rodem z Alzacyi lub Sawajcaryi.

Dnia 5.

Posiadłości Afrykańskie kosztują już krajowi 400 miliónów franków. Słychać, że Ministrowie mają zamiar żądać od Izby jeszcze 150 miliónów, już to dla pokrycia kosztów wojennych, już w celu założenia koszar dla wojska.

— Czytamy w *Monitorze Paryżkim*: „Wybuchła wojna w Afryce. Rząd J. Król. Mości przedsięwziął środki odpowiednie godności Francji. Wydano rozkaz, w celu dostarczenia wojsku Afrykańskiemu posiłków: w ludziach, koniach i zapasach wojennych, a 25,000 szeregowych siłnie niebawem pod chorągiewami. Jednocześnie ma być wysłany Poseł do Cesarza Marokańskiego, mający go wzbrnąć, aby, albo zerwał stosunki przyjazne z Abd-el-Kaderem, albo otwarcie oświadczył się przeciw Francji, która każde z jego strony przysyłanie broni i zapasów wojennych, za wypowiedzenie wojny uważać będzie.“ Po nadejściu w Afrykę niepomyślnych wiadomości, Marszałek Soult chciał złożyć Prezesostwo Gabinetu, i doproszał się o pozwolenie walczenia w tej części ziemi, ale Król mu oświadczył, że usługi jego korzystniejsze będą na czele Ministrów, niżeli na czele wojska.“ (G.R.K.P.)

— Dla armii Afrykańskiej zakupią 4,000 wetów i 1,500 mułów.

— Rybak złowił w Sekwanie bombę na kształt tych

хотую видою на тѣ, какія недавно открыла на-
лиция.

— Изъ Тулона отправили уже двѣ тысячи войска
въ Алжиръ; вооруженіе другихъ кораблей произво-
дится быстро.

7-го Декабря.

— Полагаютъ, что Абдель-Кадеръ дѣйствують по
тайнымъ наущеніямъ одной великой державы, кото-
рая завистливыми взорами смотритъ на успѣхи Фран-
ціи по дѣламъ Востока.

— Извѣстія изъ Африки не произвели значительна-
го вліянія на парижской биржѣ.

— Въ Газ. *Commerce* пишутъ: Абдель-Кадеръ вы-
даетъ также за причину возобновленія войны, что
Французы безъ его дозволенія, совершили походы въ
Гамзу, противъ покатнѣй ссѣдѣщихъ подъ его про-
крывительствомъ.

— Газ. *Temps* пишетъ: толпа Арабовъ атаковавъ
недавно Французовъ, соскочила съ лошадей и такимъ
образомъ сѣпавшись, разбила каре; офицеръ фран-
цузской артиллеріи, желая спасти свою батарею, дол-
женъ былъ отарыть огонь картечью по каре, чтобы
выгнать изъ него Арабовъ; такого-то рода мы дол-
жны вести войну въ Африкѣ.

— Захватили одного студента по имени Бери, подо-
зрѣваемаго въ совершеніи покушенія въ улицѣ Мон-
пансье; арестованный не отвѣчаетъ на предложенные
ему судьею вопросы.

— Г. Карлъ Дюранъ, Редакторъ журнала *Capitole*,
сегодня утромъ былъ арестованъ, но послѣ краткихъ
объясненій его опять осв. бодили.

8-го Декабря.

Въ плачевномъ состояніи находятся здѣшніе ра-
ботники, на фабрикахъ ступили почти третью часть
рабочихъ, кои теперь требуютъ занятій отъ городского
начальства.

— 3 Декабря, Генераль Гальбуа возвратился сча-
стливо въ Константину, не наткнувшись на Ара-
бовъ.

— Олустошеніе разпространяется ужаснѣйшимъ о-
бразомъ въ провинціи Метиджа, Гадьюты грабятъ и ре-
жутъ по поселеніямъ; нѣтъ теперь воцѣды и головы
Европейцевъ, каждую минуту, падаютъ подъ атаками
оверѣнаго Абдель-Кадера, который поклялся о-
гнемъ и мечемъ истребить Христіанъ.

9 Декабря.

Алжиръ наполненъ колонистами бѣжавшими
передъ толпою грабителей; несчастные поселенцы, у-
спѣли только спасти свою жизнь, ихъ дома, стада и
все имущество, содѣлались добычею Гадьютовъ.

— Абдель-Кадеръ объявилъ, что еслибъ зналъ о по-
ходѣ Французовъ противъ Гамзы, то скрылъ бы за-
сѣду у Желтѣвыхъ Воротъ; легко представить, какія
ужасныя могилы отъ этого произойти слѣдствія. Пре-
емникъ престола и все его свита, палибъ жертвою въ-
релома.

— Изъ Орана извѣщаютъ отъ 20 ч. н. м. о свиданіи
Абдель-Кадера съ Марокскимъ владѣтелемъ, на пре-
дѣлахъ его Государства, откуда Эмиръ разослалъ
свои прокламаціи, призывающія истинныхъ Мусуль-
манъ, къ жестокой войнѣ противъ неверныхъ. Со
стороны Марокскаго владѣтеля, съ имѣть обѣщан-
ное доставленіе оружія и военныхъ припасовъ. Аб-
дель-Кадеръ перерѣзалъ военное пожеланіе Ди-
гаидовъ, убавившись въ ихъ преданности Францу-
замъ.

— *La Presse* оказалась одною изъ газетъ, которая
периодически опредѣленіе правительства, касательно от-
правленія подкрѣпленій Маршалу Вале—помянутая
газета превозноситъ похвалами мужество и храбрость
Арабовъ, Французовъ же почитаетъ за извѣженныхъ
образованность.

— Герцогъ Омальскій назначенъ Маіоромъ.

— Носится слухъ о скоромъ бракосочетаніи Гер-
цога Немурскаго съ Принцессою Лейхтенберг-
скою.

— Кроме Г. Грегора и Болверъ, Англійское
Правительство назначило также Г. Портера, членомъ
Коммиссіи, коей поручено привести къ окончанію,
торговые переговоры, начатыя между Франціею и
Англіею.

— *Indicateur de Bordeaux* утверждаетъ, что изъ
Парижа въ Мадридъ будетъ проложена прямая до-
рога.

— Весь Алжирскій гарнизонъ выступилъ на равни-
ну, только ополченіе изъ гражданъ осталось въ го-
родѣ.

— Ударомъ грома разрушило башню церкви въ Ла-
гонскъ;—дѣйствительно это рѣдкій случай, въ столь поз-
днее время года. (G. C.)

Б л а г и я.

Брюссель, 5-го Декабря.

Въ здѣшнихъ войскахъ одаиваеся много побѣ-

какъ полуса недавно выдѣлала.

— Зъ Тулона выдѣлано уже парѣ тысячѣ войска до Ал-
жиро, и бражаніе иныхъ статковъ живо поступае.

Дня 7.

Мнѣмая, же Абд-ел-Кадеръ таймѣе jest поди-
счану прѣхъ знасна мѣсарство, кѣре завістнѣмъ па-
трзы окіемъ на powodzenie Францыи въ спѣвѣ Вѣсхо-
днѣе.

— Вѣдомѣсти зъ Африки не wywarły важнего wpły-
wu на giełdę Paryżskę.

— W *Commerce* czytamy: Abd-el-Kader podaje tak-
że за przyczynę wznowienia wojny, że Francuzi odby-
li wyprawę do Hamzy bezъ jego pozwolenia, a to na po-
kolenia zostające podъ jego opieką.

— *Temps* pisze: tłum Arabów, atakując niedawno
Francuzów, skoczył zъ koni, takъ przemieniony въ pie-
chotę, rozbił czworobok, oficerъ artylleryi francuz, chcącъ
oszczędzić swoją baterię musiałъ rozwinąć ogieńъ kartaczo-
wy na czworobok, aby zъ niego wyprzeć Arabów; ta-
ki to jestъ rodzajъ prowadzenia wojny въ Afryce.

— Pojmano studenta, nazwiskiemъ Bere, podejrzanego
o wykończenie zamachu przy ulicy Montpensier; areszte-
wany, nie daje żadnej odpowiedzi na pytania Sądziego.

— P. Karol Durand, Redaktorъ dziennika *Capitole*,
zostałъ dziś rano aresztowany; po krótkimъ występowaniu
znowu go uwolniono.

8 Grudnia.

Smutny jestъ stanъ tutejszychъ robotników; zъ fabrykъ
oddalono prawie 3-cią częśćъ czeladzi, która od władzy
mieskiej żąda zatrudnienia.

— Dnia 3 Grudnia, Jenerałъ Galbois wróciłъ szczeg-
ólnie do Konstantyny, bezъ starającъ się zъ Arabami.

— Spustoszenie czyni straszne postępy na równinie
Metidja. Hadzuty plądrują i wyrzynają osady, parda-
nu teraz nie ma, głowy Europejczykówъ padają co chwila
podъ jataganami okrutnego Abdel-Kadera, który
poprzysiągłъ ogniemъ i mieczemъ wypłenić chrześcian.

9 Grudnia.

Algierъ napełniony jestъ kolonistami, uciekającymi
przedъ tłumami najeźdźcówъ; nieszczęśliwi osadnicy le-
dwo mieli czasъ uratowaćъ sobie życie, ichъ domy, sta-
da i wszelkie mienie stały się łupemъ Hadzutów.

— Abdel Kader oświadczyłъ, że gdyby byłъ zawi-
domiony o wyruszeniu Francuzówъ na Hamzę, zastawiłъ
by imъ zasadzkę przy bramachъ żelaznychъ, łatwo sobie
wystawić, jakъ okropne skutki mogłyby wyniknąć. Na-
stępca tronu i cały jego orszakъ, padłby ofiarą chy-
trości.

— Zъ Oranu donoszą podъ dnemъ 20 zъ m. o widze-
niu się Abdel-Kadera zъ Cesarzemъ Marokańskimъ na
granicachъ jego państwa, zъtądъ Emirъ pozostałъ swoje ode-
zwu, zachęcające prawychъ Muzulmanówъ do zaciętej
wojny zъ niewiernymi. Ze strony Cesarza ma obiecane
dostawę zapasówъ broni i amunicyi. Abdel-Kader wy-
ciąłъ bitne pokolenie Angaidów, za przekonaniemъ się o
ichъ przychylności dla Francuzówъ.

— *La Presse* jestъ jedyną gazetą, która gani uchwa-
lę Rządu względemъ dania posiłkówъ Marszałkowi Va-
lée; wspomniana gazeta wychwala męstwo i odwagę
Arabówъ, a Francuzówъ uważa, jako zniewieściatychъ
przezъ cywilizacyę.

— Xiążę Aumale mianowany Majoremъ.

— Biega wieść o blizkichъ zaślubinachъ Xięcia Né-
mours zъ Xięciemъ Leuchtenberg.

— Prѣхъ PP. M. Gregorъ i Bulwer, Rządъ Angielski
mianowałъ także P. Porter, Członkiemъ Kommissyi, ma-
jącej doprowadzić do skutku układy handlowe, toczące
się między Francją i Anglią.

— *Ind. de Bordeaux* utrzymuje, że zъ Paryża zało-
żona będzie prosta droga do Madrytu.

— Cała załoga Algierska wymaszerowała na rów-
ninę, tylko milicya obywateli została wъ mieście.

— Piorun zdruzgotалъ wieżę kościoła wъ Lahonne, zai-
ste przypadekъ to rzadki wъ takъ późnej porze roku. (G. C.)

В в а с і а.

Bruxella, 5 Grudnia.

Wъ naszymъ wojsku panuje wielkie zbiegostwo, któ-

говъ, что принимаютъ Англіискихъ агентовъ, которые подговариваютъ солдатъ изъ своей службы и платятъ имъ большія деньги. (О.Г.Д.П.)

А н г л и я.

Лондонъ 30-го Нолбра.

Въ *Morning Chronicle* пишутъ слѣдующее касательно неправдоподобныхъ слуховъ, будтобы Турецкій флотъ возвращается въ Константинополь: „Если Турецкому флоту дозволено будетъ выйти изъ Александрийской гавани, то вероятно не требованія первенствующихъ державъ побудятъ къ тому Ваде-Короля, а какія либо другія причины. При недостаткѣ суммъ, Мегмедъ-Али съ трудомъ можетъ продовать и удовлетворять жадованіемъ многочисленный экипажъ флота, который для него безполезенъ пока Англіискаа эскадра останется на Востоке, для Турціи же временное отсутствіе флота не есть еще потеря. Сначала можно было опасаться послѣдствій визита Каудана-Паши. Въ то время ожидали въ Константинополѣ возмущенія, по поводу прихода Ибрагима-Паши. Теперь, флотъ обезоруженъ и не такъ скоро можетъ появиться на Востоке. Въ Константинополѣ господствуетъ спокойствіе. Съ наступленіемъ зимы нельзя даже и ожидать приближенія Ибрагима-Паши къ столицѣ, слѣдовательно Ваде-Король, удержавъ флотъ ошибся въ расчетѣ, потому, что Султанъ, при всѣхъ своихъ неудачахъ на морѣ и на сушѣ, не потерялъ духа, а союзныя Европѣйскія державы не могли его покинуть. Мегмедъ-Али въ болѣе убитый отъ задержанія флота, содержаніе котораго истощаетъ его казну, а непослушаніе экипажа, желавшаго, подаясь хулой противъ жителей столицы; почему выдача флота не будетъ въ его стороны ни доказательствомъ его справедливости въ отношеніи къ своему вассалу, ниже знакомъ снисхожденія къ требованіямъ Европѣйскихъ державъ.

— Лордъ Пальмерстонъ отивалъ компаніи Ост-Индско-Китайской торговли, что онъ не можетъ сообщить о ней никакихъ свѣдѣній о намереніяхъ правительства, и что Англіискаа купечество должно само принять на себя заботу для обезпеченія своей собственности. Отвѣтъ этотъ удивилъ и возбудилъ негодованіе между купцами Сити.

— Въ *Morning Chronicle* утверждаютъ, что Король Леопольдъ намеревается отдать помѣстье свое Кларемонтъ во владѣніе своего племянника, Герцога Алберта, какъ скоро онъ вступитъ въ бракъ съ Англіискою Королевою, съ тѣмъ однакоже, что онъ приметъ на себя издержки на содержаніе сего имѣнія, которыя простираются отъ четырехъ до пяти тысячъ фун. ст.

— Въ Манчестерѣ торговля совершенно остановилась. На многихъ мануфактурахъ работаютъ только половину положеннаго времени. Съ наступленіемъ зимы, опасаются тамъ худыхъ продажъ.

3 Декабря.

Засѣданія Парламента вновь начнутся 14 Генваря.

— Вчера возвратились съ твердой земли: Ганноверскій посланникъ Баронъ Минхгаузенъ и Баварскій Посланникъ Баронъ Суццо.

4 Декабря.

Недавно послѣдствовавшее здѣсь освященіе перваго женскаго Монастыря. (С. С.)

— Графъ Сюрвилль (Іоафъ Бонапарте), занявъ домъ на годъ и предполагая провести это время здѣсь.

— Единственная дочь Лорда Брума умерла недавно въ Брейтонѣ, послѣ продолжительной болѣзни.

— По полученіямъ здѣсь извѣстіямъ Лорду Майтленду предписано, чтобы онъ, до началія блокады Китайскихъ гаваней, крейсировалъ около Китайскихъ береговъ и бралъ Китайскія корабли какъ военныя призы, пока претензіи Англіи за расходы на экспедицію и забранный опиумъ не будутъ удовлетворены. Если же и послѣ этого Китайцы не захотятъ войти въ переговоры, то Адмиралъ приступить къ блокадѣ слѣдующихъ гаваней: Кантона, Амон и Нанго, весьма многолюдныхъ, народонаселеніе коихъ получаетъ жизненные припасы только съ моря, и потому блокада легко можетъ произвести тамъ возмущеніе, которое понудитъ Китайское правительство войти въ переговоры съ Англичанами. Стоянность Англіискихъ судовъ, забранныхъ Китайцами на рѣкѣ Кантонъ, простирается отъ 3 до 4 милліоновъ фун. ст. (О.Г.Д.П.)

Испания.

Мадридъ, 24-го Нолбра.

Партія возгорженныхъ (exaltados), слѣдуя призыву партіи умѣренныхъ, собирается на совѣщанія,

А н г л и я.

Лондонъ, 30-го Listopada.

О совершенно неподобной погоссе, въ Мэлты на-дешей, якобы флота Турецкаго вращающагося до Стамбула, дае *Morning Chronicle* слѣдующее сужденіе: „Если окрѣты Турецкіе достанутъ позволеніе выплывенія изъ Александрии, Віце-Король будетъ имѣть въ томъ иную волю, какъ стосованіе сія до зыченіи великихъ мочарствъ, ктѣе сія зобовязалы въспірабъ Султана. При выосер-паныхъ засобачъ, з трудносіа тлько здохъ Mehmed Ali вызывѣ і оплацибъ лизнз осадѣ флоту, зупѣлне длаі нелзыечней, покзбъ екадра Англіискаа плыва на водзхъ Вшчодоу, а ктѣрей чхвильова стратіа нелз обечне дла Турцы нелкорзытна. Мѣлна было без-зупѣленія, веле сія обавлзбъ выпадковъ здрзды Ка-рзудана Бззы. В ѣвчзс было веле правдоподобнѣмъ ззбурзене Стамбула, спвдововане постѣпамі Ібра-іма Бззы. Тераз, флота јестъ розбројона і не мѣже такъ прѣдко укззбъ сія на Вшчодзбѣ; в Стамбулѣ пану јестъ зупѣлна спокѣлносѣ; ззчзбъ сія зима, і не мѣжна вносѣ, збъ Ібраіма, гдѣбу нзватъ чхелз, мѣгѣ з-грозіе століцы. Затѣмъ Віце-Король ззтрзмзвзбъ флотѣ, о-мылл сія в своіхъ рачзбзхъ: Султанъ бовіемъ, мѣмо пречіевоносі, ктѣре го на лздаіе і морзу докззбъ, не дѣ сія ззстрззбъ, а тымъ ззмымъ спрззмierzене мочар-ства Европѣйскіе не мѣгѣ го опзсзщзбъ. Посіадајзбъ флотѣ, трзці на тѣмъ Mehmed Ali; вынлзсзз бовіемъ своје засобы і з-гроззз својеі століцы нелкарносѣі злѣ плзтзней осадѣ. З-тѣмъ выданіе флоту, не бѣдзбъ з јо-го строны, ані доводѣмъ правѣосі влгѣдемъ свѣго влзззчы, ані улгѣосі мочарствѣмъ Европѣйскімъ.“

— Компанія Вшчоднл-Індзско-Чхнскіеко һан-длу, отрззмзла одповѣзбъ, од Лорда Palmerstona, зѣ о заміарахъ Рззду не мѣже јей жзднхъ удзлеліе вл-домѣосі, і зѣ купцы Англіе-сз самі повлннл пречсі-звззбъ крокі, јакіе дла ззбзщпеченія з-еі влзносіосі за нзјстосовнѣзсзз увзззбъ бѣдз. Одповѣзбъ та з-дз-влз, і взнеліа нелчѣбъ в Сітл.

— *Morning Chronicle* запевнл, зѣ Король Леопѣлдъ амылл оддзбъ посіадоосѣ својѣ Claremout в узываніе зыновцові свѣму Хлѣіа Albertові, скорѣ тенѣ з-з-лзбл Корѣловз, једнакъ подъ варункіемъ, абы тенѣ прз-јзл на себѣ коззла узтрзманія, ктѣре годнне 4 до 5,000 фун. ст. выносзбъ.

— В Манчестерѣ һанделъ зупѣлне јестъ безззынзымъ. В влелу рѣкодзлелнзхъ прзсзјз тллькѣ полѣвѣ чзсу. Обавлзјз сія һардзѣ злму, врѣззѣей нелзчѣосіа.

3-го Grudnia.

Послзденія Парламентѣеко розпрчнз сія зновн 14 Stycznia.

— Вчззрз врѣосіл зѣ стзлѣго лзду: Посѣл Hannoverski Baron Münchhausen і Посѣл Bawarski Baron Suizo.

4 Grudnia.

Недавно посіевоно то прервзшл клзсзтор зз-коннл.

— Hrabia Surveilliers (Józef Bonaparte) нзјзл ту домъ, в ктѣрымъ рокъ сзл млзсзкзбъ ззмыслз.

— Сѣрка Лорда Brougham, јего једнѣе дзчеліѣ, по-длугіеі оһорѣіе умзллз недзвзно в Brighton.

— Подлугъ нздѣлзлхъ влздомѣосі, Lord Maitland, доводззбъ флоту Індзско-Англіескз, млл отрззмзбъ по-леченіе, пречдъ блѣкѣ-взніемъ Портовъ Чхн-скіхъ, крзззбъ на водзхъ Чхнскіхъ, і ззберзбъ окрѣты тѣго нзроду, аз до покрьелз коззтовъ выпрзвы і ззбрзгзного опіумъ. Гдѣбу Чхнзчы не чхелл потѣмъ вѣсѣ в укзды, Адміралъ прзстзпл до блѣкзды портовъ: Кантѣну, Амѣу і Нзнгѣпо, гдѣе ллчззз һардзо лудносѣ в блзку зывоносі, ктѣз једнлне з морзз достзје, мѣже бѣлз-тѣо прзвзведзена до ззбурзѣнъ, і змусл до улгѣосіосі двѣр Пеклн-скі. Вартѣс ззбрзныхъ товзровъ Англі-скіхъ нз рѣкѣ Кантѣн, озззчѣовззз јестъ на 3 до 4 мл-ліѣновъ фунт. ст. (С.Р.К.Р.)

Испания.

Мадридъ, 24 Listopada.

Строннлѣтѣо exaltados, ідзз зз вчѣоетъ строннл-тѣа умлзркѣовзныхъ, згрозмззз сія, в селл нзрздзззніа

касательно предстоящихъ выборовъ.

— Съ каждымъ днемъ оказывается менѣе сопротивленія при взиманіи податей. О рѣшеніе отъ должностей некоторыхъ чиновниковъ муниципальной управы имѣло благоприятныя послѣдствія.

— Изъ Галлеціи пишутъ, что тамъ съ возрастающимъ успѣхомъ водворяется спокойствіе.

— Не лѣзя болѣе сомнѣваться въ томъ, что Графъ Эспанья убитъ. Французскій посланникъ въ Мадридѣ получалъ о томъ оффиціальное уведомленіе. 26-го Ноября.

Правительство дѣйствуетъ съ энергіею. Генералъ Леандеръ, который не принявъ должности Генералъ-Капитана Гренады, зачисленъ по арміи, а Генералъ Вальдецъ, побѣжденный при Куансѣ, сосланъ въ Пенасъ де Санъ-Педро, гдѣ онъ будетъ преданъ суду.

— Члены партіи умеренныхъ собрались подъ предводительствомъ Герцога де Кастро Торрево. Они постановили помогать правительству всѣми силами и учредили комитетъ, состоящій изъ 18 членовъ, съ тѣмъ, чтобы способствовать намѣреніямъ правительства при выборахъ.

— Амнистія распространяется также на военныхъ приговоренныхъ менѣе, нежели къ двухъ-лѣтнему заключенію, на Каролистовъ находящихся во Франціи и наконецъ, на солдатъ Королевской службы, бѣжавшихъ за границу въ слѣдствіе какого либо преступленія, съ тѣмъ, однакоже, чтобы они явились въ теченіи шести мѣсяцевъ. (О.Г.Ц.П.)

Д а н и я.

Копенгагенъ, 3-го Декабря.

Царствующій нынѣ Король Христіанъ VIII сынъ Фридерика, братъ прежняго Короля Христіана VII родился 18 Сентября 1786 г., а 22 Мая 1815 года сочетался вторымъ бракомъ, съ Принцессою Шарлоттою Амаліею, дочерью Герцога Фридриха Христіана, Шлезвигъ-Голштинскаго; отъ перваго брака онъ имѣетъ преемника престола, Фридерика Карла Христіана, родившагося 6 Октября 1808 года. (G.C.)

И т а л і я.

Съ Итальянскихъ границъ, 18 Ноября.

Худая погода и безпрерывные дожди причинили здѣсь значительный вредъ. Рѣки выступили изъ береговъ и разливаясь въ многочисленные каналы, наводнили всю Ломбардію. Потери весьма значительны. Герцогиня Пармская прежде всѣхъ подала вспомошествованіе своимъ подданнымъ, собственными деньгами заплатила половину суммы, слѣдующей за починку платины, другую же половину ссудила на три года безъ процентовъ. вспомошествованіе это, составляющее нѣсколько сотъ тысячъ ливровъ, было принято ея подданными съ искреннею признательностію. Во Флоренціи рѣка Арна залила даже отдаленныя улицы.

— Супруга инфанта Донъ Себастьяна, прибыла во Флоренцію изъ Зальцбурга, по весьма утомительной дорогѣ. Она, вмѣстѣ съ супругомъ своимъ, отправляется въ Неаполь. Тосканскій дворъ ѣдетъ на зиму въ Пизу.

— Изъ Генуи пишутъ о прибытіи Короля Сардинскаго, который пробудетъ тамъ цѣлый мѣсяць. Голландскій фрегатъ de Ryn, на которомъ находится второй сынъ Принца Оранскаго, вошелъ уже въ Генуэзскую гавань, и теперь выдерживаетъ карантинъ. (О.Г.Ц.П.)

Е г и п т ъ.

Александрія, 17-го Ноября.

Достопримѣчательный Гатти Шериффъ, опубликованный 3 Ноября въ Константинополѣ, полученъ здѣсь 11 Ноября съ Турецкими Пароходами прибывшими въ здѣшнюю гавань, съ 110 пассажирами, состоящими болѣею частью изъ молаешиковъ странствующихъ въ Мекку. Два молаага находившіяся въ числѣ этихъ молаешиковъ, копию этого Гатти Шериффа представили Вице-Королю, который прочитавъ его, какъ молніею пораженный долгое время оставался погруженъ въ безмолвное изумленіе. Пришедши нѣсколько въ себя, началъ онъ, какъ будто не постигая важнаго смысла этого постановленія, предлагать тысячу вопросовъ тѣмъ которые доставили оное, о цѣли его, объявляя что это только прикрывательное, пеніативное средство, избранное Хозревъ-Пашею чтобы явиться внимательнымъ къ Европѣ. Однакожъ все опять принимался онъ за вопросы и наконецъ объявляя, что въ цѣломъ этомъ Гатти Шериффѣ почти нѣтъ ничего новаго, потому что Султаны по духу Корана, не властны распоряжаться жизнью, и даже не могутъ присвоивать себѣ собственности приверженцевъ Ислама. Послѣ

се надъ прѣшлѣми выборами.

— Опоръ въ опѣсаніи податковъ ежедневно сія уменьшаются. Ообрание урядовъ нѣкоторымъ члѣнкамъ манисы-пальности, оказало добрыя skutek.

— Подлуг listow z Galicyi, przywrócenie spokoju w tej prowincyi codziennie idzie lepiej.

— O zabójstwie Hr. España wątpić nie można: Francuskie bowiem poselstwo w Madrycie, odebrało o tém urzędową wiadomość.

26-go Listopada.

Rząd działa z największą energią. Jenerała Llan-der, który nie chciał przyjąć Jeneralnego Kapitaństwa Grenady, przeznaczył do służby nieczynnej, a Jenerała Valdez, pokonanego przy Cuenca, posłał na wygnanie do Peñas de San - Pedro, gdzie przed sądem wojennymъ stawiony będzie.

— Członkowie stowarzyszenia umiarkowanego, zgromadzeni pod przewodnictwem Xiecia de Castro Torreno, postanowili wspierać rządъ jakъ najsiłniej. Wybrali komitetъ zъ 13 osóbъ złożony, w celu dopomagania Rządowi przy wyborachъ.

— Dobrodziejstwo amnestyi, rozciągnięto także do wojskowych, skazanychъ na mniej, niżъ dwa lata więzienia, do Karlistów we Francyi znajdującychъ się, nakoniecъ do żołnierzy Królowej, zbiegłychъ za granicę, zъ powodu popełnionego występku, zъ warunkiemъ, ażeby się w ciągu sześciu mѣsięcy zgłosili. (G.R.K.P.)

D a n i a.

Kopenhaga, 3 Grudnia.

Król panujący Christian VIII, synъ brata zmarłego Króla Christiana VII-go urodził się 18-go Września 1786, a 22-go Maja 1815 pojąłъ w drugie małżeństwo Xieciniczkę Karolinę Amalię, córkę Xiecia Fryderika Christiana Schleswig-Holstynskiego; zъ pierwszego małżeństwa ma syna następcę tronu Fryderika Karola Christiana, narodz. 6-go Października 1808. (G.C.)

W a s o n y.

Od granic Włoskich, 18 Listopada.

Niepogoda i ciągle deszcze sprawiły tu wielkie klęski. Rzeki wystąpiły zъ korýtъ i wpływającъ w liczne kanały zalaty całą Lombardię. Szkodы są nieocenione. Xiećna Parmy, pierwsza przyszła w pomoc swoimъ ludomъ; ze swojej szkatuły zastąpiła połowę kosztówъ na poprawę grebli, a drugą wypożyczyła kasata na lat trzy, bezъ procentu. Ofiara ta, wynosząca kilkakroć set tysięcy liarówъ, zъ najtywardszą wdzięcznością, od podległychъ jej ludówъ przyjęta została. — We Florencyi, Arno zalata odległe nawet ulice.

— Małżonka Infanta Donъ Sebastyana, przybyła do Florencyi zъ Seiburga, odbywszy podróżъ uciążliwą. Oboje odjeżdżają do Neapolu. Dwórъ Toskański wyjeżdża na zimę do Pizy.

— Donoszą zъ Genui o przybyściu tamъ Króla Sardynskiego, który przezъ cały mѣsiącъ w pomienionémъ mieście zabawia. Fregata Hollenderska de Ryn, na której pokładzie znajduje się drugi synъ Xiecia Oranii, zawinęła do Genueskiego portu, lecz odbywa jeszcze kwarentannę. (G.R.K.P.)

E g i p t.

Alexandrya, 17 Listopada.

Sławny hattiszarif, dnia 5 Listopada w Konstantynopolu ogłoszony, przyszedłъ tu 11-go Listopada, na tureckimъ statku parowymъ, który do portu naszego zawinął, mającъ na pokładzie 110 podróżnych, większą częścią pielgrzymówъ, do Mekki ze ślubowъ udającychъ się. Dwa Mullahowie, którzy się w liczbie pielgrzymówъ znajdowali, złożyli kopię tego hattiszarifu Vice-Królowi. Ten po jego przeczytaniu, jakby piernikiemъ uderzony, długo w zdumieniu zostawałъ pograżony milczeniu, zъ którego się ocuciwszy, zacząłъ, podobnie jakъ gdyby nie pojmującъ ważnego znaczenia tego środka, mnóstwo zapytań o jego celъ czynić tymъ, co mu go podali, i samъ oświadczałъ, że to jestъ tylko pozorny sposóbъ, który Chozrawъ Basaa obrałъ, dla okasania się przychylnymъ Europie. Ciągłe nowe potymъ czyniłъ zapytania i nakoniecъ dałъ słyszeć, że w tymъ hattiszarifie nie ma nic nowego: gdyż Sułtanowie i bezъ tego, podługъ Koranu, żadnej władzy nie mieli rozrządzać życiemъ i śmiercią, ani mogli przywłaszczать sobie majątku wyznawcówъ Islamu. Długo byłъ zamysłony i wymówiłъ nakoniecъ zъ uraglową radością słowa: „Wszystko to żadnego skutku mieć nie może.“ Otaczający, (e)

того онъ долго былъ углубленъ въ мысляхъ и наконецъ выразился въ словахъ наполненныхъ злой радостью: „Все это никакъ не можетъ быть приведено въ исполненіе.“ Въ окружающіе его, содѣлавше отголоскомъ этого мнѣнія и называли эту шутку, напраснымъ, бесполезнымъ, трудомъ, деломъ заслуживающимъ презрѣнія. Но совершенно другое Гатти-Шерифъ произвелъ впечатлѣніе на жителей. Вся получившіе о немъ извѣстіе, не скрывали своей радости и съ жаднѣйшимъ нетерпѣніемъ хотѣли знать, „будетъ ли эта новая система примѣнена также и къ Египту“. Однакожъ радость ихъ смѣшалась со скорбью и они сознались, что въ случаѣ замедленія со стороны Паши, принять подобныя же опредѣленія, все они будутъ исцѣплять убійца во владѣніяхъ Султана. Достопримѣчательнымъ кажется то, что Турецкій флотъ исключенъ отъ благодѣяній этого установленія и преданъ совершенному отлученію. Почти весь экипажъ преклоняетъ тотъ часъ, въ который онъ прибылъ въ здѣшнюю гавань. Капудан-Паша чтобы вознаградить себя за воздержанность во время поста Рамазана, является въ самыхъ бѣдныхъ жителяхъ увеселеній, въ которыхъ въ Константинополѣ не заглашудъ бы ни одинъ изъ его служителей. Впечатлѣніе произведенное на немъ Гатти-Шерифомъ, было неразрѣшимо и, такъ сказать, убійственно.

— 14 Ноября въ семь дней изъ Константинополя на Турецкомъ Пароходѣ *Пики Шевкетъ*, прибыли сюда Персидскіе претенденты на престолъ, дядя царствующаго Шаха съ двумя своими братьями, въ намѣреніи совершить свое благочестивое странствованіе въ Мекку. Вице-Король принялъ ихъ отлочно благосклоннымъ образомъ, отдалъ имъ въ распоряженіе свои собственные экипажи, въ которыхъ они ѣздили въ паркъ Мугарремъ Бай и въ другія достопримѣчательныя мѣста въ окрестностяхъ Александрии. Третьяго дня также вечеромъ въ Рамазанъ, онъ посѣтилъ ихъ, при чемъ старшій изъ Персидскихъ Принцевъ, вышелъ на лестницу поздравить его. Они привѣтствовали другъ друга дружескимъ пожатіемъ руки и Турецкимъ поздравленіемъ, за которымъ слѣдовалъ обыкновенное угощеніе и съ часъ продолжавшійся разговоръ. Персидскіе Принцы, какъ слышно, завтра будутъ съ визитомъ у Паши

— Сей часъ получено изъ Геджаса извѣстіе, что Селимъ-Паша въ Гвидандѣ (Коденда?) одержалъ надъ Арабами совершенную побѣду, и что при этомъ до 600 человекъ изъ нихъ, остались на мѣстѣ убитыми. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 12-го Ноября.

Г. Понтуа Французскій посланникъ, успѣлъ приобрести хорошее расположеніе здѣшнихъ своихъ товарищей. Посланники другихъ Государствъ, согласны съ нимъ въ мнѣніи, касательно окончанія несогласія между Султаномъ и Вице-Королемъ.

— Герцогъ Жуанвилльскій получалъ драгоценныя подарки отъ Султана, а именно 3 дорогой цѣны сабли, 3 чубука украшенные алмазами, нѣсколько прекрасныхъ лошадей и другія драгоценныя вещи.

— Турецкіе чиновники, сообразно новому повелѣнію, должны даже въ праздникъ Рамазана, ходить въ канцеляріи какъ и въ будничные дни.

— Ожидаемое возвращеніе турецкаго флота, не такъ скоро послѣдуетъ. (G.C.)

20-го Ноября.

Данное Французскому Посланнику Г. Понтуа официальное объявленіе Редифъ-Пашею, состоитъ въ томъ, что Порты опредѣлила вести переговоры только при согласіи всѣхъ или большей части Державъ и ни въ какомъ случаѣ не желаетъ состоятъ подзвѣщеніемъ исключительно одного какого-либо Государства, потому, что это было бы въ непосредственной противоположности съ прежними объявленіями. Это довольно ясно и эти объявленія могутъ успокоить каждого. Тѣмъ не менѣе однакожъ все еще объявляютъ опасенія, что несогласіе самихъ Державъ на счетъ опредѣленія границъ и обоюдныхъ отношеній, касательно правъ верховной власти, можетъ быть заставить Порты, вступать въ непосредственныя переговоры съ Мегмедомъ-Али; что миръ заключенный между Портою и Вице-Королемъ, безъ посредничества Державъ, если бы состоялся, не легко могъ бы успокоить истинныхъ друзей Порты, о томъ и говорить излишне. (A.P.S.Z.)

какъ бы echo какіе, повторили то, что онъ вымѣнилъ, мнѣніе ten érodek próżną, bezpożyteczną pracę, pogardy wartym czynem. Gals inném było wrażenie, które hattiszerif na ludność mieszkańców sprawił. Wszyscy, których ta wiadomość doszła, radości zjadli swoję nie utulił i z pożądlivością największą starali się dowiedzieć: czy nowy ten system będzie się także i na Egipt rozciągał. Radość ta jednakże z ułolowaniem pomieszana była, i z tѣm dali się słyszeć postanowieniem, iż, jeżeli Basza nie zachce podobnej wprowadzić ustawy, wszyscy do krajow Sultana przemieść się będą starali. Dziwnym sposobem, flota Turecka zdaje się być od dobrodziejstw tej ustawy wyłączoną i jakby zarazem wyklęta. Cała ludność okrętowa przeklina godzinę, w której do tutejszego portu weszli. Kapudan Basza, dla wynagrodzenia s-bie wstrząsliwosci Ramazanu, ukazuje się po najnikotomniejszych miejscach zabaw, do którychby w Konstantynopolu żaden z jego służących nie zaszedł. Wrażenie, jakie na nim hattiszerif sprawił, było nader uderzające, i możnaby nazwać morderczem.

— 14 Listopada przybyli tu w siedmiu dniach z Konstantynopola, na Tureckim parohodzie, *Piki Chevket*, pretendenci tronu Perskiego, stryj panującego Szacha i dwaj jego bracia, w celu dopełnienia ślubow swoich pielgrzymki do Mekki. Vice Król przyjmował ich z oznaczeniem, wyznaczył własne pojazdy do ich rozrządzenia, w których oni jędzili do parku Muharrem-Beja i innych miejsc, godnych w okolicach Alexandrii widzenia. Sam także zawczora, i to w wieczor Ramazanu pierwszy odwiedzinę uczynił, a najstarszy z Xiążąt Perskich, aż na uchody dla spotkania jego wyszedł. Witali się z serdecznem ręk uciśnieniem, i wyrazami Tureckiego podrowienia, po cѣm nastąpiło zwyczajne przyjęcie i całogodzinna rozmowa. Xiążęta Perscy jutro mają nawzajem odwiedzić Baszę.

— W tej chwili nadeszła z Hedhas wiadomość, że Selim Basza w Gwidjide (Kodeid?) nad Arabami zupełnie odniósł zwycięztwo, i że więcej 600 ludzi tych ostatnich na polu bitwy legło. (A.P.S.Z.)

ТУРСТА.

Stambul, 12-go Listopada.

P. Pontois, Posel Francuzki, umiał zjednać sobie przychylność kolegów tutejszych. Postowie innych mocarstw są z nim zgodnego zdania względem zakończenia nieporozumień, między Sultaniem a Vice-Królem.

— Xiążę Joinville otrzymał kosztowne podarunki od Sultana, jako to: 3 drogic pałasze, z brylantami wyśadane cybuchy, kilka pięknych koni i inne przedmioty znacznej wartości.

— Urzędnicy Turccy, stosownie do nowego rozkazu, muszą nawet w święto Ramazanu uczęszczać do biur, jak w dni powszednie.

— Spodziewany powrót floty Tureckiej, nie tak rychło nastąpi. (G.C.)

20-go Listopada.

Urządowe oświadczenie Reszyda-Paszy, podane P. Pontois Posłowi Francuzkiemu, tej jest osnowy, że *Porta postanowiła układać się, tylko przy zgodzeniu się wszystkich albo przynajmniej większej części mocarstw, a w żadnym przypadku pod wyłącznym wpływem jednego tylko mocarstwa, niczego nie stanowić, gdyż to byłoby wyraźną przeciwrzecznością z dawniejszém oświadczeniem.* Oświadczenie to dosyć jest jasne, i można się przez nie czuć zaspokojonym. Pomimo to jednak, dają się słyszeć wyrazy niepokojności, że *Porta*, od tych nawet Mocarstw, które się na stosunki granic i władzy Porty względem Egiptu zgodzić nie mogą, radę otrzymała miała, ażeby się sama prosto z Mehmed-Alim układała. Że pokój, któryby między Portą a Vice-Królem, samym, bez wdawania się Mocarstw, zawarty został, z trudnościaby mógł zaspokajać prawdziwych przyjaciół Porty, to załedwie na wspomnienie zasługuje. (A.P.S.Z.)